

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

משפטים

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ג
(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה
שבעים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכות

הרה"ת ר' ראובן הכהן בן מרת רחל שיחי' וואלף
לרגל יום ההולדת שלו לאויש"ט,
ביום ד' שבט ה'תשפ"ה

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ד

*

נדפס ע"י זוגתו
מרת פרומט תחי' וואלף

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש השלישי.

... ויה"ר והוא העיקר – שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תבוא בפועל ממש תיכף ומיד ממש... עם כל הפירושים שב"מיד" [כולל גם הר"ת דכללות הדורות משה ישראל (הבעש"ט) דוד (מלכא משיחא)]

... [ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה – שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו³⁹, ועל סדר הקירבה אלינו – משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדנ"ע)],

וכל הפירושים שב"ממש", ולכל לראש מיד ממש כפשוטו, ממש ממש ממש.

(משיחות ש"פ משפטים, ז"ך שבט, מבה"ח אדר א' תשנ"ב)

להביא את 770 הביתה!
 כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!
 האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב
 וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>
 יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

גם צריך להבין, מדוע מצוה התורה שיהיה "לפניהם" (לפי כל הפירושים) דוקא במשפטים, שה"משפטים" צריכים להיות "לפניהם". כידוע⁷ חלוקות מצוות התורה לשלשה סוגים: חוקים, עדות ומשפטים. ההבדל שביניהם לגבי הבנה והשגה: חוקים הם המצוות שאין להם כל הסבר בשכל, מקיימים אותן רק משום שכך ציוה הקב"ה – "חוקה חקקתי גזירה גזרתי"⁸; עדות הם המצוות שיש להם מקום בשכל – אמנם לולא היתה התורה מצוה עליהם לא היה השכל מחייב לקיים מצוות כאלו, אבל לאחר שצותה לנו התורה עליהם, אפשר להסביר ולהבין את ה"עדות" בשכל; משפטים הם סוג המצוות שהשכל האנושי בעצמו מבין שצריך לקיימן, (ולא רק שיש להם נתינת מקום אצלו), וכמרו"ל⁹: "אילמלא לא ניתנה תורה (ח"ו) היינו למידין צניעות מחתול וגול מנמלה". אפילו אם התורה לא היתה מצוה עליהם, היה השכל בעצמו מחייב קיום מצוות אלו. ודוקא בסוג מצוות אלו, משפטים, מצוה התורה שיהיה "לפניהם". ולכאורה, במה מתאימה ההוראה של "לפניהם" יותר למשפטים מאשר לחוקים ועדות? לפירוש ראשון, הדבר מובן, שכן רק במשפטים ישנה אפשרות שדייני אומות העולם ישפטו כדייני ישראל. לגבי "עדות" וכל שכן ב"חוקים", אין צורך לצוות שלא להיזקק לשופטים אינם יהודים, כי הוא מובן מאליו, שכן לדייני אומות העולם אין כל שייכות

א. ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, ומדייקים רו"ל בתיבת "לפניהם" ולמדים ממנה כמה דברים:
 א) על המשפטים להיות "לפניהם" ולא לפני עובדי כוכבים¹: כל סכסוך בין יהודים צריך לבוא "לפניהם" לפני דייני ישראל, הפוסקים על פי דיני התורה, ולא לפני שופטים שאינם יהודים, אפילו במקרים ש"דיניהם כדיני ישראל", שהחוקים דומים לדיני התורה.
 ב) "לפניהם" – שהלימוד עם תלמיד יהיה באופן של "להראות² לו פנים": לבאר את ההלכה הנלמדת בטעמה, עד שהיא תקלט אצל התלמיד, ולא לומר לו: כך הוא הדין והטעם, עליך לחפש ולהבין בעצמך.
 ג) אדמו"ר הזקן מפרש³: "אשר תשים לפניהם" – "לפנימיותם", שתומשך בחינת ה"דעת" של אלקות בפנימיותם של ישראל, ב"סתים" (בדרגות הנעלמות והחבויות) שבנשמה. ככל הענינים שבתורת החסידות, מרומז גם זה בנגלה של תורה: בירושלמי אמרו⁴ על "אשר תשים לפניהם" ש"תשים" הוא מלשון "סימה", אוצר סמוי. הפנימיות ו"סתים" של תורה, וסתים של תורה הרי מעורר את הסתים והפנימיות של הנשמה⁵.
 דובר כמה פעמים, שפירושים שונים שניתנו לתיבה בתורה יש להם קשר ביניהם⁶.
 וצריך להבין מהו הקשר בין שלושת הפירושים שבתיבת "לפניהם"?

(1) גיטין פה, ב. הובא ברש"י משפטים.
 (2) עירובין נד, ב. וראה הלכות ת"ת לאדמוה"ז פ"ד סי"ח.
 (3) תו"א ד"ה ואלה המשפטים.
 (4) ע"ו פ"ב סה"ז. ובפני משה שם.
 (5) ראה חז"ג עג, א. לקו"ת ויקרא ה, ג. ובכ"מ.
 (6) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ג ע' 35.
 (7) ראה ד"ה אם בחוקותי ה'ת"ש פ"ד. ובכ"מ. וראה מפרשי התורה לואתתנן (ו, כ). מפרשי ההגדה בשאלת בן חכם.
 (8) במדבר ר"פ חקת.
 (9) עירובין ק, סע"ב. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ג ע' 143 הע' 12.

תפדה", וכן צדקה (,"ושבי' בצדקה"26) וגמילות חסדים27, כמפורש בפרשתנו28, "אם כסף תלוה את עמי את העני", "גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה"29, וכמבואר גם בהסוגיא בבבא בתרא30 ("פירושה" של פרשת משפטים בתושבע"פ) פרטי הענינים דמצות צדקה, ומהעיקר, "גדולה"31 צדקה שמקרב את הגאולה, שנאמר32 כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות".

. . . ובהמשך לזה – גם ההוראה מהתחלת פרשת תרומה (שקורין במנחת שבת): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", החל מהמקדש הפרטי שבכא"א מישראל ("בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד"33), בלבו פנימה, ובביתו ובחדרו, שנעשה בית תורה תפלה וגמ"ח, כולל ובמיוחד ההשתתפות בבנין והרחבת בתי-כנסיות ובתי-מדרשות באופן ד"ויקחו לי תרומה גו' זהב וכסף ונחושת"34 (כל י"ג ט"ו)35 דברים המנויים בכתוב), שע"ז ממהרים ומזוזים ופועלים תיכף בנין ביהמ"ק השלישי כפשוטו ממש.

. . . שההחלטה על זה36 תביא תיכף את השכר37, תביא הגאולה, תיכף ומיד ממש, שאז תערך המלוה מלכה, "סעודתא דדוד מלכא משיחא"38, בהשתתפותו של נשיא דורנו משיח צדקנו בראשנו, בארצנו

(27 כולל גם הפעולה על אוה"ע לעסוק בצדקה, ובפרט לאחר החלטת מנהיגי המדינות ע"ד חסכון בהוצאות הכספיות לצרכי נשק, אזי נקל יותר לפעול שיוסיפו בפעולות של צדקה, הן בנוגע לאוה"ע, והן בנוגע לבני".

(28 כב, כד.

(29 סוכה מט, ב.

(30 ה, א ואילך.

(31 יו"ד, א.

(32 ישע' נו, א.

(33 ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד.

(34 כה, ב-ג.

(35 ראה לקו"ש חכ"א ע' 153, ובהנסמן שם.

(36 ליתן כפי נדבת לבם הטהור להקרן גמ"ח, שבמוצאי שבת קודש זה נערכת מלוה מלכה

לטובת הקרן (המו"ל).

(37 ראה תענית ה, ב. שו"ע או"ח סו"ס תקעא.

(38 סידור האריו"ל במקומו. ועוד.

לדינים אלו. פסקיהם בנויים על שכל ולא על דבר נעלה מן השכל. אבל במשפטים, שתתכן מציאות שישפטו כדייני ישראל, צריכה התורה לצוות, שישפטו אותם לפני דייני ישראל דוקא.

אבל לפי הפירוש השני, "להראות לו פנים", שהלימוד יקלט היטב בדעת התלמיד, הרי לכאורה נחוץ יותר לצוות על הוראה זו בסוג "עדות", ויותר מזה – ב"חוקים", שאף שאין השכל מחייב עדות, והחוקים הם הרי נעלים מהשכל לגמרי, אף על פי כן חייב לימוד סוגים אלו להיות באופן של "לפניהם". אבל בסוג המשפטים, כיון שהם מצוות שהשכל האנושי מחייבם, הרי פשוט יותר שלימודם יהיה באופן שיקלט אצל התלמיד.

וגם לפי פירוש של "לפניהם – לפנימיותם": כדי לקיים משפטים, אין לכאורה צורך דוקא בהתעוררות של פנימיות הנשמה, שהרי הם מתקבלים גם בשכל האנושי. לא כן בחוקים, שהם למעלה מהשכל, צריכה להיות אצלם ההתעוררות של פנימיות הנשמה. כי ללא התעוררות זו – אפילו אם יקיימם יהיה זה מפני ההכרח בלבד, הוא חייב לעשות כן ("חוקה חקקתי גזירה גזרתי"), אבל עשייתו תהיה ללא חיות פנימית, משום שאין הדבר נקלט אצלו. וכדי שיתקבלו אצלו החוקים, ויקיים אותם בחיות פנימית, צריך הוא לעורר את פנימיות הנשמה, שהיא נעלית מהשכל.

ב. הן אמת, "המעשה הוא העיקר", העיקר הוא לקיים את המצוות בפועל, כשם שלדוגמא במצוות תפילין (ש"הוקשה כל התורה לתפילין")10, אם יכוין אדם את כל כוונות מצוות תפילין, אבל לפועל לא יניח את התפילין על היד ועל הראש, הרי הוא "קרקפתא דלא מנח תפילין" ח"ו; לאידך

(10 קידושין לה, א.

גיסא, אם מניח תפילין בפועל, אלא שאין לו את כוונות המצוות – ואפילו אם הוא כזה שלפי דרגתו הוא שייך לכוון ומכל מקום אינו עושה כן – הרי הוא מקיים מצות הנחת תפילין, ועליו לברך ברכה בשם ומלכות10 וכיו"ב? וכן הוא גם בשאר מצוות, כי "המעשה הוא העיקר".

ברם רצון העליון הוא, שהמצוות יקיפו את קומתו השלימה של האדם, כל חלקי וכוחות האדם11. לא רק כוח המעשה וכוח הדיבור שלו, כי אם גם כוח המחשבה, ואפילו מדותיו ושכלו עד לכוחות מקיפים של רצון ותענוג – על כולם להיות חדורים מהמצוות. כלומר, לא רק אותן המצוות שהן כלליות התלויות בעצם ברגש הלב ובהבנה שבמוח – כמו מצות אהבה ויראה, מצות האמנת וידיעת אלקות, וכדומה – אלא גם כל המצוות הפרטיות, אפילו מצוות התלויות במעשה, צריכים להקיף את כל מציאות האדם, עד לכוחות הנפש העמוקים ביותר, וביחוד כח התענוג, שכן קיום המצוות, כל מצוה שהיא12, הרי צריכה להיות בשמחה ובטוב לבב, ונאמר: כל חלב לה13.

לכן, נדרש מהאדם שלא רק את המצוות שהן "משפטים", אלא גם המצוות שהן "חוקים", אין לקיים אותם רק עם כח המעשה, אלא גם שבשכלו יונח הצורך בקיומם. במילים אחרות: את המצוות אין לקיים משום שאין לו ברירה אחרת, ורק מפני שהקב"ה גזר גזירה חייב הוא לקיימה, למרות שהדבר אין לו טעם ותכלית. אלא נדרש ממנו שהמצוה תקיף כל מהותו וכוחותיו; כלומר מכיון וכך ציוה הקב"ה יתקבל ויונח בשכלו גם אותן מצוות שהן בגדר "חוקים".

(10* ראה אגה"ת פי"א: בלי שום ספק וס"ס בעולם. (11 עפ"ז מובן בטוב מה שהעוסק במצוה – פטור מן המצוה איזו שתהיה. ועיין תוד"ה שלוחי (סוכה כה, א). (12 ראה רמב"ם סוף הל' לולב. (13 ראה תו"א סט, ד. לקו"ת פנחס עה, ב.

(אין פירוש הדברים, שצורת קיום ה"חוקים" הוא מכיון והוא סבור שמחמת מוגבלות שכלו האנושי אין שכלו מסוגל להבין טעם מצוות אלו, ואילו מישהו אחר, וכל שכן הקב"ה מצוה החוקים, יש לו טעם שכלי עליהם. קיום כזה אינו קיום אמיתי של החוקים. כי אופן זה של קיום עדיין אינו אמיתי ענין קבלת עול שלמעלה מטעם ודעת; אדרבה בדרך זו הוא מקיימן מחמת שיש להן שכל כה עמוק שרק חכם גדול מבין אותם. קיום החוקים הוא, שהוא מקיימן רק מצד קבלת עול מלכות שמים ללא כל חישובים וחשבונות¹⁴, אולם קבלת העול צריכה להיות בתוקף ובחיות כה גדולה שלא רק ששכלו לא יתנגד לכך, אלא אדרבה, גם בשכלו יונח ויתקבל שעליו לקיים את ציווי הקב"ה, ללא חשבון כל שהוא).

בזה גם יובן דיוק לשון רז"ל¹⁵: "חוקה כו' אין לך רשות להרהר אחרי". לכאורה היה מתאים יותר הלשון ואין לך רשות שלא לקיימה. אלא שהפירוש הוא: הקיום בכוח המעשה לבדו אינו מספיק, אלא צריך שיתקבל גם בשכלו ובמחשבתו, עד שלא ירהר וישקול בדבר כלל, ולא זו בלבד שאם עולה ברעיונו לעיתים כי החוקים אין בהם שום תכלית וכו' אזי הוא דוחה מיד מחשבה זו (על דרך המבואר בתניא¹⁶ לגבי ענינים אחרים), כי אם "אין להרהר", מלכתחילה אין עולות במוחו מחשבות כאלו כו'. ואף שקיום החוקים אינו מבוסס על הסבר שכלו (אפילו לא ההסבר שבדאי יש טעם שכלי למעלה על כך), מכל מקום, חדור הוא כל כך בהרגש של אמונה פשוטה וקבלת עול מלכות שמים, במדה כזו

שתשפיע גם על כח השכל, שלא ירהר ח"ו. כל כך הדבר נקלט בשכל, עד שאין לו כל מחשבה באופן אחר. "אין לך רשות להרהר וכו'".

לפי זה נמצא שבכדי לקיים את החוקים כראוי, יש צורך ב"לפניהם" – לפנימיותם, לעורר את פנימיות הנשמה, שבכוחה להביא לידי כך שהחוקים יתקבלו היטב גם על כוחות הנפש הגלויים כמו שכל ומדות וכיו"ב. ללא פנימיות הנשמה, אין האדם מסוגל לפעול בעצמו שלא יבוא לידי הרהור, אף שמקיים בפועל את החוקים מתוך קבלת עול, ברם על ידי התעוררות פנימיות הנשמה, הוא מקבל טעם ותענוג גם בענין שהוא נעלה מטעם ודעת, כפירוש השני של "לפניהם" – "להראות לו פנים", שהלכות התורה נקלטות במוחו ולבו. אך לגבי משפטים, אין צורך לכאורה בהוראה של "לפניהם"; מאחר שהמשפטים הם מצוות שכליות, הרי בלאו הכי ימצא בהם טעם – לשם מה צריך לעורר עבורם את פנימיות הנשמה?

ג. ויובן בהקדים דרש גוסף של חז"ל¹⁷ על הפסוק ואלה המשפטים: "ואלה מוסיף על הראשונים", הוא"ו של "ואלה" מורה, שהמשפטים באים כהמשך לעשרת הדברות – גם המשפטים ניתנו מסיני.

כאמור לעיל¹⁸, מאחדות בתוכן עשרת הדברות שני סוגי מצוות שונים לגמרי זו מזו ביסודם: הדברות הראשונות מבטאות את הענינים העמוקים ביותר באחדות השם; ואילו שאר הדברות – כוללות ציונים כה פשוטים כמו "לא תרצה" ו"לא תגנוב", המובנים מאליהם אפילו בשכל האנושי הפשוט ביותר,

14 ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ג ע' 69.

15 רש"י ר"פ חוקת.

16 פ"ב. – אבל הרהור שבתניא שם, הוא בנוגע לענין עשית עבירה או ביטול קיום מצות עשה (אבל לא הרהור וספק באמיתת הענין עצמו), משא"כ בנדרו, שההרהור הוא (כעין) ספק באמונה.

17 שמו"ר תנחומא ומכילתא (הובא ברש"י) ר"פ משפטים.

18 ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ג פ' יתרו ובהמצויין שם.

שמנהיגי אוה"ע²¹ מחליטים ומכריזים מדעתם (ו"בערכאות שלהם", שיש בהם התוקף ד"דינא דמלכותא דינא") ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

. . . ע"פ האמור לעיל מתחזקת יותר הפליאה והתמיהה, ביחד עם גודל הצער וההבהלה (ועד שמצד גודל הצער אין להאריך בזה ביום השבת) – היתכן שבנ"י נמצאים עדיין בגלות!?!... עד מתי!?!...

היתכן שלאחרי כל הסימנים על בוא הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, עד להמאורע דערב שבת זה שאפילו אוה"ע מכריזים שהגיע הזמן ד"וכתתו חרבותם לאתים" – נמצאים אנו ביום הש"ק זה בחוץ לארץ, במקום להמצא, יחד עם כל בני"י מכל קצוי תבל, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש, מסובים ל"שולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"²², שעליו ערוכים הלוינתן ושור הבר ויין המשומר!

ועוד ועיקר – שעדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתינת-כח ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כפי שקוראים בתורה במנחה) בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי!

ומזה מובן גודל הצורך וההכרח להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהענינים שמקרבים ומזרזים ומביאים בפועל ממש את הגאולה תיכף ומיד ממש.

ולכל לראש – בהענין המודגש בפרשת משפטים:

"משפטים" – פרטי הדינים בין אדם לחבירו מתוך שלום²³ (ופשיטא שלילת הפכו, ביטול סיבת הגלות האחרון²⁴), שע"ז באה הגאולה, כמאחז"ל²⁵ במעלת המשפט ש"בו ציון נבנית, שנאמר²⁶ ציון במשפט

21 ד"אע"ג דאינהו לא חזו מזלייהו חזו" (מגילה ג, א).

22 פרש"י ריש פרשתנו.

23 ראה שמו"ר ריש פרשתנו (פ"ל, א): "באין לידי משפט והם עושין שלום". ובחידושי

הרד"ל שם: "אפשר ר"ל ע"י פשרה, וכמ"ש בסנהדרין (ו, ב) איזהו משפט שלום זה הביצוע".

24 ראה יומא ט, ב.

25 שמו"ר שם, טו.

26 ישע"א, א, כז.

וגם הזמן שבו אירע מאורע זה (בתקופה האחרונה עצמה) הוא זמן מסוגל בשייכות להגאולה. מצד הקשר והשייכות דומן זה לנשיא דורנו – להיותו ערב שבת האחרון בחודש שבט, חודש האחד עשר, שהעשירי שבו הוא יום ההילולא (גמר ושלמות העבודה) של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך וחיודש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום וגמר כל העבודה של דורנו זה (דור האחרון של הגלות שהוא הוא דור הראשון של הגאולה) במשך מ"ב שנים די"ל שהם כנגד מ"ב המסעות שבמדבר העמים, שאז כבר מוכנים ועומדים להכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה (כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז¹⁹) – שגם בהזמן (נוסף על המקום) שבו היתה ההכרזה ע"ד "וכתתו חרבותם לאתים" מודגשת השייכות לפעולתו של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, המשיח שבדור, שעל ידו נעשה קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים וגו'".

... יש לומר, שהחלטת והכרזת מנהיגי אה"ע בערב שבת פרשת משפטים ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים", היא, כתוצאה מהחלטת והכרזת "מלכי רבנן" שהנהגה זה (מלך המשיח) בא", החל מהפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועבודתנו דמשך זמן הגלות ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקנו, וכן הפס"ד של הרבנים ומורייהוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, "יעמוד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח" ועד להמעמד ומצב ד"הרי זה משיח בודאי²⁰ – פס"ד "מסיני", שנמשך וחדר גם בגדרי העולם, עד כדי כך

ועד לבניית הבנין המיוחד (בשנת תשי"א לערך) – שבזה מודגש שהאחדות והשלום בין העמים היא כתוצאה מפעולתו של נשיא דורנו בבירור העולם (ע"י הפצת התורה והיהדות וצדק ויושר בכל העולם), וככל שניתוסף בבירור העולם ע"י נשיא הדור ניתוסף גם בקיומו וביסוסו של הארגון שמטרתו לפעול אחדות ושלוש בעולם, ועד לגמר ושלמות בירור העולם בקיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים" שהוא היסוד של ארגון זה*.

(19) שיחות י"א שבט וש"פ בשלח (סה"ש תשנ"ב ע' 308).

(20) רמב"ם ה' מלכים ספ"א.

(* ועד שפסוק זה מתנוסס על גבי כותל הבנין.

ועשרת הדברות מאחדות את שתי הקצוות יחדיו, ללמדנו שגם הקיום של "לא תרצה" ו"לא תגנוב" חייב להיות משום שכך ציווה הקב"ה, מ"אנכי הוי' אלקיך".

וזהו "ואלה (המשפטים) מוסיף על הראשונים", שגם המשפטים שבתורה ניתנו מהקב"ה על הר סיני היינו שגם הם ניתנו במלוא הרעש שהיה במתן תורה, מ"אנכי מי שאנכי", ובמילא צריך לקיים גם אותם משום שניתנו מסיני, ולא רק משום שהשכל מבין שצריך לעשות כן.

ודבר זה מתבאר בפירוש הראשון של "לפניהם – ולא לפני דיני אומות העולם", כי בלי הבט על כך שהם פוסקים בדוגמת דיני ישראל, אבל מכיון שאין משפטיהם קשורים עם "אנכי הוי' אלקיך", אין פסקיהם דין של תורה, והרי כל עניניו של איש ישראל הם הרי רק על פי וע"י תורה.

זה מתאים גם עם פירוש אדמו"ר הזקן "לפניהם – לפנימיותם", פנימיות הנשמה: גם לימוד וקיום המשפטים של תורה אינם צריכים להיות רק מצד שכל אנושי כי אם מצד פנימיות הנשמה. כמו בלימוד וקיום החוקים; וגם במשפטים צריך להתייגע שיתקבלו בשכלו לא רק משום שהשכל נצמנו מחייב כן, אלא מצד פנימיות הנשמה, שעליה לפעול על כל ציור קומתו, עד שתביא גם את ההנחה בשכל¹⁹.

וזהו הקשר בין שלשת הפירושים בתיבת "לפניהם", שכתובה דוקא במשפטים: גם משפטים, המצוות שכליות, צריך שיהא קיומם לא רק מצד שכל, כי אם משום ש"ניתנו מסיני" – מתוך קבלת עול שמקורה בפנימיות הנשמה (לפי פירוש אדמו"ר הזקן); שלכן אסור להביא את המשפטים לפני דיני אומות העולם, שכל אנושי (פירוש הא'), ואף

(19) ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ב ע' 345.

שבמשפטים נדרשת קבלת עול, צריכים הם להתקבל גם על שכלו, "להראות לו פנים", (פירוש הב') על ידי התעוררות של פנימיות הנשמה דוקא.

ד. ענין זה שגם במצוות של סוג משפטים אין לסמוך על שכל אנושי ("לפניהם – לא לפני דיני אומות העולם"), הוא משני טעמים.

ראשית, אם קיום המצוות יהיה מבוסס על שכל של נפש הבהמית, הרי בסופו של דבר עלול להשתלשל מכך, כדברי רז"ל²⁰: "היום אומר לו עשה כך ולמחר א"ל וכו' עד שאומר לו עבוד ע"ז" – וכפי שמפרש זאת כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבתחילה אין ליצה"ר את ההעזה לפתות את האדם לעבירה ח"ו. לכן הוא מתחיל בראשונה בנוגע למצוה. כשאדם רוצה לעשות מצוה אומר לו היצה"ר "עשה כך", קיים את המצוה, אבל כיון שהיצה"ר הוא ש"אומר לו עשה כך", היינו שהאדם יקיים את המצוה משום ששכלו של נפש הבהמית מבין כך, ולא משום שכך צוה הקב"ה בתורה, אזי הוא מנתק אותו ח"ו מהקב"ה ואז עלול הוא לדרדר אותו יותר ויותר. "ולמחר אומר לו וכו'", עד שהוא עלול להביאו לעבודה זרה ר"ל.

טעם נוסף לכך שקיום המצוות אסור שיהיה מצד שכל האנושי, שכן אף אם יקיים את המצוות בפועל, הרי יחסר אצלו בקיומן ענין עקרי, שהוא ההרגש שהוא נובע וקשור (מצוה – צוותא וחבור) עם אנכי ה' אלקיך, שזה ענין של תורה.

ה. כאמור לעיל¹⁸ שבכך שעשרת הדברות מאחדות בתוכם שני הקצוות ישנה הוראה כפולה: ראשית, ש"העליונים ירדו לתחתונים": הדברות של "אנכי ו"לא יהיה לך" צריכות להיות חזרות גם בציווים של

(20) שבת קה, ב.

"לא תרצח" ו"לא תגנוב", שגם הקיום שלהם יהיה משום שנצטוו מה"אנכי", ו"התחתונים יעלו לעליונים": גם אותם העומדים לכשעצמם בדרגה נמוכה מסוג החי (ואינם למדים "גול מנמלה" וכו'), עד שהקב"ה בעצמו, ה"אנכי מי שאנכי", צריך לצוות עליהם "לא תרצח" ו"לא תגנוב" – גם מהם נדרש ש"יעלו לעליונים", שתהיה להם האמונה והתבוננות וידיעה באלקות עד ב"אנכי מי שאנכי",

שתי הוראות אלו חוזרות ונשנות בתחילת פרשת משפטים – "ואלה מוסף על הראשונים". הוראה אחת היא, שאפילו קיום המשפטים חייב להיות "לפניהם", מצד פנימיות הנשמה, שזהו "העליונים ירדו לתחתונים"²¹.

יחד עם זה אומרים "והתחתונים יעלו לעליונים", שגם התחתונים בידיעת התורה, התלמידים הקטנים, שאינם יכולים להסתדר

21) בכלל ההוראה של "עליונים ירדו לתחתונים" היא גם חובת ההתעסקות של בני תורה עם אנשים פשוטים ללמוד ולהדריכם. וראה במדרש (שמו"ר פ"ל, י"ג) ע"פ זה: מלך במשפט יעמיד ארץ.. ואיש תרומות ירסנה זה חכם שהוא יודע הלכות ומדרשות ואגדות.. עסוק אני במשנתי איני פנוי. וראה לעיל (בתחלת השיחה) שכל הפירושים שבדברי רז"ל על פסוק אחד שייכים ז"ל.

בעצמם יש ללמוד עמם ולהכין להם "כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"²², – יתרה מזו, אפילו תחתונים בהנהגה, שהרי הפסוק מדבר בבעלי דינים (אף ש"לפניהם" הכוונה לפני הדיינים, הרי המשפטים קשורים עם בעלי דינים), שאחד מהם טוען לפעמים טענת שוא –

גם לגבי "תחתונים" אלו ישנו הציווי "יעלו לעליונים" – "תשים לפניהם", צריך לתת להם את ה"סימה" והאוצר של פנימיות התורה, שכן לגבי "לפניהם", פנימיות הנשמה, כל ישראל "כשרין"²³ בכת, מוכשרים לקבל את האוצר, את הענינים העמוקים שבתורה. רק שפנימיות הנשמה אצלם בהעלם, וצריכים לסייע להם לגלותה, תשים לפניהם. וזה עצמו שילמדו עמם את הסימה ואוצר, יגלה עוד יותר את ה"לפניהם", הפנימיות שלהם, עד שתקיף גם את הכוחות הגלויים, מוח ולב, "משים בלב", עד שעל ידי תשים לפניהם יהיה: יעשה אותם, ובאופן של – וחי בהם"²⁴.

(משיחת ש"פ משפטים תשכ"ב)

22) רש"י ר"פ משפטים. והוא מהמכילתא שם.

23) לשון הירושלמי שם.

24) ראה שמו"ר פ"ל, כב. אור תורה להח"מ פ' אחרי.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו זרבינו מלך המשיח

ויה"ר שעי"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו זרבינו מלך המשיח לעולם ועד

דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ולאח"ז וכתוצאה מזה יציאתו מגבולות המדינה ההיא), ואעפ"כ, נמשכה גם שם הפעילות דשלוחי נשיא דורנו בהפצת התורה והיהדות בחשאי ובמס"נ ממש, עד לתקופה האחרונה שנתבטלה גזירת המלכות ונתאפשר המשך הפעילות דהפצת התורה והיהדות ביתר שאת וביתר עוז, בגלוי ובפירסום, ועד לנפילתו של המשטר הקודם, והקמתו של משטר חדש שהכריז לצדק וליושר ולשלום, על יסוד האמונה בבורא העולם ומנהיגו.

ובהמשך לזה התקיימה בערב שבת זה הפגישה בין מנהיגה החדש של המדינה ההיא למנהיגה של מדינה זו, בהשתתפותם של עוד כמה מנהיגי מדינות גדולות בעולם, שבה נתקבלה ההחלטה וההכרזה שתוכנה, וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שבקיומה של פגישה החלטה והכרזה זו בהעיר של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר (שבה נתקבצו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיג מדינה זו, שהוצרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו¹⁶), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות דהפצת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, משיח שבדור¹⁷, ועד שע"י שלימות העבודה בכהנ"ל בימינו אלה נעשה העולם כולו ראוי ומוכשר להתחלת הפעולה דמלך המשיח, ו"שפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים"¹⁸.

16) ואף שהטעם הפשוט לזה הוא לפי שהמקום המיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי-כח המדינות שבעולם נקבע מלכתחילה במקום שאינו עיר הבירה של מדינה מסוימת, הרי, הטעם האמיתי לקביעות מקום זה בעיר זו דוקא, הוא, להיותה עיר הבירה של "מלכי רבנו" (ראה גיטין סב, סע"א. ועוד), כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וראה לקמן הערה 18).

17) ראה קונטרס הנ"ל (שבהערה 11) ס"ה שנשיא הדור הוא המשיח שבדור. ובהדגשה יתירה בכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כמרומז בב' שמותיו: "יוסף" – ע"ש ש"יוסף אדני-שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'" (ישעי' יא, יא-יב), ו"יצחק" – ע"ש ש"אז ימלא שחוק פינו" (תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א).

18) ולהעיר, שארגון חבר העמים למטרת אחדות ושלוה בין העמים הוקם בחצי כדור התחתון לאחרי ובסמיכות לבואו של נשיא דורנו לחצי כדור התחתון (החל מהחלטה שנתקבלה באמצע המלחמה, בשנת תש"ב לערך, ובעיקר בסיומה של המלחמה, בשנת תש"ה לערך), ונקבע מקום מושבה בעירו של נשיא דורנו,

הוספה

בשורת הגאולה

זו.

דער מינוי פון דוד מלכא משיחא איז דאך שוין געווען, כמ"ש¹ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", עס דארף נאָר זיין קבלת מלכותו ע"י העם און די התקשרות צווישן דעם מלך מיט דעם עם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחות ש"פ משפטים, פ' שקלים, מבה"ח אדר תנש"א)

(1) תהלים פט, כא.

המינוי דוד מלכא משיחא הרי כבר הי', כמ"ש¹ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", צריכה רק להיות קבלת מלכותו ע"י העם וההתקשרות בין המלך והעם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה.

פו.

בנוגע להמאורעות דימים אלה:

לכל לראש – המאורע שאירע בערב שבת זה, שבו התאספו והתכנסו יחדיו ראשי מדינות גדולות וחשובות בעולם, ובראשם נשיאי שתי המעצמות הגדולות, והחליטו והכריזו על תקופה חדשה ביחסי מדינות העולם – ביטול מצב של מלחמות בין מדינות העולם, שיתבטא

באי"כ המדינות שבעולם כדי להתדבר ביניהם בדרכי נועם ודרכי שלום) – הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא "בית רבינו שבבבל"¹¹, "בית חיינו", בית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ"ה, דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו "תצא תורה", הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל עד ביאת משיח צדקנו (כשיפוצו מעינותיך חוצה¹²), שאז יהי' גם קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים".

והענין בזה:

בבוא נשיא דורנו לחצי כדור התחתון, וקבע מקומו במדינה זו ובעיר זו, התחיל בתוקף ונעשה הבירור והזיכוך דחצי כדור התחתון, שגם בו נמשך הגילוי דמתן-תורה (שהי' בחצי כדור העליון¹³), ויתירה מזה – אדרבה – שנעשה המקור שממנו נמשך ונתפשט עיקר הפעולה דהפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, ע"י השלוחים ששלח ברחבי העולם (גם לחצי כדור העליון), עד לפנה הכי נדחת שבעולם, כדי להפיץ תורה ויהדות בין כל בני" (כולל ובמיוחד אלו שדרים בין אומות העולם ומדברים בלשונם ומתנהגים בחיצוניות כמותם), ועוד וג"ו עיקר, הפצת כל עניני טוב וצדק ויושר גם בין אוה"ע ע"י קיום מצוות בני נח¹⁴, כמודגש ביותר בשנים האחרונות, ככל שהולכים ומתקרבים יותר להזמן דביאת משיח צדקנו, ש"אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד"¹⁵.

ובתקופה האחרונה (החל משנת נסים, והמשכה בשנת "נפלאות אראנו" ו"נפלאות בכל") הגיעה פעולה זו לשיא – בפריצת גבולותי של המדינה ההיא שבשעתה חרתה על דגלה והכריזה מלחמה בהפצת התורה והיהדות ועד למלחמה באמונה בבורא עולם ומנהיגו (כולל גם המאסר

(11) מגילה כט, א. וראה בארוכה קונטרס בענין מקדש מעט זה כו' (סה"ש תשנ"ב ע' 465).

(12) אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

(13) ראה אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.

(14) כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים פ"ח ה"י) ש"צוה משה רבינו מפי הגבורה לכוף את כל

באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח".

(15) צפני" ג, ט. וראה רמב"ם שם ספי"א.

גם בצמצום וביטול כלי נשק, ועד לשלום ואחדות, שיתוף פעולה ועזרה הדדית בין מדינות העולם לטובת האנושות כולה.

וקדם למאורע זה (בהשגחה פרטית) נאמו של נשיא מדינה זו לאומה כולה (באור ליום הרביעי, "קמי שבתא"¹, התחלת ערב שבת זה), שבו הודיע והכריז על פעולותיו בצמצום וביטול כלי נשק, וניצול הכספים (שלא ינתנו לרכישת כלי נשק) כדי להוסיף בעניני הכלכלה של בני המדינה – הכרזה שאושרה ע"י "בית הנבחרים", שבו נקבעים חוקי המדינה שיש להם תוקף ע"פ תורה ("דינא דמלכותא דינא"²).

ויש להתבונן בהלימוד וההוראה ממאורע זה, וגם בפרטי הענינים דהמאורע – מקומו וזמנו, כולל שייכותו לתוכנו של הזמן בתורה, בפרשת השבוע, כדלקמן.

הלימוד וההוראה ממאורע זה הוא בענין כללי ועיקרי בעבודתם של בניי ("מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"³) – "להביא לימות המשיח"⁴:

מהיעודים דהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בשייכות להנהגת אומות העולם – "וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה"⁵.

ולהוסיף, שענין זה יהי' ע"י פעולתו של מלך המשיח עצמו – כמ"ש בהתחלת הפסוק⁶ "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים" ("השופט הוא מלך המשיח . . שיהא אדון כל העמים, והוא יוכיח להם ויאמר למי שימצא בו העול ישר המעוות . . ומפני זה לא תהי' מלחמה בין עם לעם כי הוא ישלים ביניהם, ולא יצטרכו לכלי מלחמה, וכתתו אותם לעשות מהם כלי לעבודת האדמה"⁶), שכן, "באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה'

(1) פסחים קו, סע"א.

(2) גיטין יו"ד, ב. וש"נ.

(3) תניא רפל"ז.

(4) ל' חז"ל – במשנה ספ"ק דברכות.

(5) ישעי' ב, ד. מיכה ד, ג.

(6) פי' הרד"ק עה"פ.

גו' ונהרו אליו כל הגוים והלכו עמם רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלקי יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים"⁷, "והמורה הוא מלך המשיח, ועליו נאמר וּשְׁפֹט"⁸.

וכיון שבימים אלו מחליטים ומכריזים ראשי מדינות בעולם ע"ד צמצום וביטול כלי נשק וההוספה בהענינים הדרושים לקיום כלכלת המדינה והעולם כולו – תוכן היעוד "וכתתו חרבותם לאתים", שבירת כלי המלחמה לעשות מהם כלים לעבודת האדמה, "ארץ ממנה יצא לחם"⁸ – ה"ז סימן ברור על התחלת קיומו של יעוד זה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ליתר ביאור:

כיון שנמצאים ב"זמן השיא" ("די העכסטע צייט") של ביאת משיח צדקנו, "הנה זה (מלך המשיח) בא"⁹, רואים כבר (מעין ו)התחלת פעולתו של מלך המשיח על העמים, "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וגו'" – עי"ז שהקב"ה נותן בלב המלכים דאזה"ע ("לב מלכים ושרים ביד ה'"¹⁰) להחליט ולהכריז יחדיו ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

וזהו הטעם שהחלטה והכרזה זו היתה בזמן זה דוקא – בגלל שייכותו המיוחדת להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בפועל ממש.

ויש להוסיף, ששייכותו של המאורע להתחלת פעולתו של משיח צדקנו מודגשת גם בפרטי המאורע – המקום והזמן שבהם היתה החלטת והכרזת ראשי המדינות על המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים":

המקום שבו אירע מאורע זה (מקום מיוחד שבו מיוצגים בקביעות

(7) ישעי' שם, ב"ג. מיכה שם, א"ב.

(8) איוב כח, ה.

(9) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

(10) לשון הרגיל – ע"פ משלי כא, א. וראה לקו"ש חיי"ג ע' 285 הערה 1 ובשוה"ג.